

ВПЛИВ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА ДОВГОСТРОКОВУ ВЗАЄМОДІЮ З НАСЕЛЕННЯМ

*студент Хоменко Л.М.
(наук. керівник доц. Зайцев О.В.)*

Одним із важливих напрямків банківського кредитування в ринкових умовах є довгострокове кредитування населення. Кредит забезпечує безперервність процесу кругообігу основного та оборотного капіталу у населення; прискорює процеси реалізації товарів і послуг; стимулює підвищення платоспроможного попиту на товари та послуги.

Довгостроковий кредит сприяє більш повному задоволенню потреб населення, породжує нові потреби, що активно впливають на зростання суспільного виробництва товарів і надання послуг населення, кредит зміцнює фінансову базу населення, стимулює розвиток малого підприємництва.

Останніми роками інтенсивно розвивається банківське довгострокове кредитування населення. Так, за 2004-2006 роки портфель довгострокових кредитів, наданих банками фізичним особам, збільшився майже в п'ять разів.

Однак в умовах ринку довгострокове кредитування населення перебуває на початковій стадії свого розвитку. Так у 2005 р., на який припадає найактивніше зростання доходів, населення України як за рівнем доходу, так і за рівнем заощаджень, не досягло рівня доходів російських громадян у 2002 році. А заощадження українців у 2005 році були більш як утричі меншими за рівень заощаджень північних сусідів.

В умовах ринкової економіки сфера застосування довгострокового кредиту розширюється. Тому є необхідністю стимулювання кредитом витрати в "людський капітал". Це кредитування витрат населення на освіту, оздоровчі заходи, відпочинок тощо. В сучасних умовах структура витрат населення в Україні непродуктивна. У своїй більшості населення здійснює їх на продукти харчування та оплату комунальних послуг. Можна сказати, що населення, відмовляючи собі в задоволенні інших потреб, витрачає більшість своїх коштів на поточне.

Позитивного ефекту набуває кредитування витрат населення на купівлю товарів тривалого користування. Однак, внаслідок зазначених вище причин, сума доходів, що залишається, не дає можливості купувати товари тривалого користування за власні кошти.

Протягом останніх років обсяги заощаджень постійно зростають, що спонукає населення шукати напрями їх розміщення. Один із таких варіантів – покласти кошти на депозит.

Так, згідно статистичними даними у 2005 році значну частину коштів громадяни заощадили у формі фінансових активів. На відміну від населення розвинутих країн, включаючи Росію, українське населення, не маючи альтернативи, більшу частину заощаджень розмістило на депозитах. При цьому населення несе в банки незначні суми на нетривалий термін для тимчасового накопичення.

Українське населення довіряє депозитам. Хоча деякі види депозитів навіть не забезпечують збереження вартості (відсоткова ставка них час за рівень інфляції), не кажучи вже про примноження заощаджень.

Виникають певні проблеми при взаємодії банків з населенням. Це пов'язано з такими чинниками: вітчизняні банки надають недостатню кількість послуг і є фінансово складними, темпи нарощування активів перевищують темпи нарощування капіталу, банківська система стає дедалі ризикованою.

Створення банків в Україні у формі ВАТ або кооперативних банків сприяє прозорості, забезпеченню захисту вкладників, підвищенню капіталізації банків і активів.

Надзвичайно важливим завданням у вітчизняній економіці повинно стати практичне впровадження дієвих механізмів для зростання життєвого рівня населення. Одним із таких механізмів є ефективно довгострокове кредитування населення, що може стати точкою відліку у створенні нової системи банківського довгострокового кредитування населення.

Отже в Україні треба працювати над нарощенням обсягів кредитування, інтенсифікацією використання сучасних банківських технологій та банківського менеджменту, розширення спектру банківських послуг і підвищення їх якості, зниження відсоткової ставки за кредитами, підвищення ліквідності. Це дасть змогу підтримувати конкурентоспроможність та інвестиційний потенціал вітчизняної банківської системи.